

Jaarplan 2009

1 december 2008

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2 Doel (wat willen we bereiken?)	5
2.1 Algemeen.....	5
2.2 Doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid	5
2.3 Rekenschap.....	5
3. Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)	6
3.1 Onderzoek.....	6
3.2 Rekenschap.....	6
3.3 Overige activiteiten	7
4. Wat gaat dat kosten?	8
Bijlage Groslijst met onderwerpen	9

Voorwoord

Na een eerste aanlooperperiode, bied ik u graag het eerste volledige jaarplan van de nieuwe rekenkamercommissie aan. In de eerste periode is veel gedacht en veel gedaan en naar mijn gevoel kan ik zeggen dat we al weer lekker draaien!

De afgelopen maanden hebben we een rondje langs de griffiers van alle zeven gemeenten gemaakt. Hier hebben we stilgestaan bij de evaluatie van de rekenkamercommissie en hebben we vooruitgekeken naar 2009. Ook hebben we onze nieuwe tweede secretaris/onderzoeker voorgesteld. Zij is per 1 oktober jl. gestart en is inmiddels ingewerkt. Een nieuw Rekenkamercommissie betekent niet dat we anders gaan werken. Wel is de administratie aangepast aan de nieuwe situatie. Ook is het onderzoeksprotocol en het reglement van orde aangepast. Deze heeft u in september reeds ontvangen.

Om invulling te geven aan dit jaarplan zijn wij bij een viertal gemeenteraden langs geweest. Hier hebben we actief gesproken over mogelijke nieuwe onderwerpen. Dit leverde weer voldoende input op en een lijst met mogelijke onderwerpen voor de toekomst. Ook hebben we - na een oproep in de lokale bladen en op internet – een aantal onderzoeksonderwerpen van burgers ontvangen.

Het komende kalenderjaar zijn we de eerste twee maanden bezig met het voortzetten en afronden van het onderzoek naar de coalitieprogramma's van de gemeenten Barneveld, Leusden, Nijkerk en Zeewolde. In de periode januari – juni 2009 gaat de rekenkamercommissie onderzoek doen naar de effectiviteit van de subsidie van Wolderwelzijn (jeugd- en jongerenwerk) in Zeewolde; de reïntegratie uit de bijstand in Leusden en de grondexploitatie in Barneveld.

In het voorjaar van 2009 bepaalt de rekenkamercommissie welke onderzoeken zij uit zal voeren in de tweede helft van 2009. Dit om flexibiliteit te behouden en in te spelen op de actualiteit en behoefte aan onderzoek op dat moment.

Ook in 2009 zetten wij ons werk met veel enthousiasme voort en hopen wij weer een goede bijdrage te leveren aan het optimaliseren van het gemeentelijk beleid.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.P.P. van Dort
Voorzitter Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand

1. Inleiding

Op 1 september 2008 startte de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand haar werkzaamheden. Deze rekenkamercommissie is de opvolger van drie afzonderlijke commissies Barneveld/Leusden/Zeevolde, Renswoude/Scherpenzeel/Woudenberg en Nijkerk. De externe voorzitter en de in totaal vier externe leden van de afzonderlijke commissies vormen sinds 1 september de nieuwe commissie. De commissie wordt ondersteund door twee ambtelijk secretarissen, die ook het onderzoek uitvoeren (in totaal 1,2 fte).

De rekenkamercommissie komt voort uit artikel 81 van de nieuwe gemeentewet die in 2002 is ingevoerd. Hierin is vastgelegd dat iedere gemeente vanaf 2006 moet beschikken over een rekenkamerfunctie. De taak van een rekenkamer of rekenkamercommissie is het onderzoeken van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het bestuur en beleid van een gemeente of een aanverwante instelling, zoals de raad dat bij haar besluitvorming voor ogen had. Om de kwaliteit, deskundigheid, efficiency en effectiviteit van de rekenkamerfunctie te vergroten hebben de gemeenten Barneveld, Leusden, Nijkerk, Zeevolde, Woudenberg, Scherpenzeel en Renswoude ervoor gekozen om samen te werken bij het vormgeven van de rekenkamerfunctie.

Dit jaarplan gaat in op de activiteiten over de periode 1 januari tot en met 31 december 2009. In hoofdstuk 2 staat een beschrijving van de doelstellingen van de rekenkamercommissie. In hoofdstuk 3 gaan we in op de activiteiten die we daarvoor gaan ondernemen en in hoofdstuk 4 volgt een overzicht van de begroting voor 2009.

Samenstelling van de rekenkamercommissie

De heer drs. *Jan van Dort cmc* (voorzitter) is organisatieadviseur en interim-manager. Ook heeft hij een zeer brede ervaring als bestuurder en als commissaris dan wel lid van de raad van toezicht van diverse maatschappelijke organisaties.

De heer *Dirk Jans* (lid) is manager bij een financieel adviesbureau. Hij heeft jarenlange ervaring bij diverse gemeenten als bestuursambtenaar, controller en afdelingshoofd.

De heer drs. *Ron Kamphues* (lid) werkt in diverse gemeenten mee aan rekenkameronderzoek en begeleidt onderzoeksteams bij onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid.

De heer dr. *Joost Scheltinga* (lid) heeft zowel ervaring in het bedrijfsleven, als bij de overheid, als in de universitaire onderzoeksweld. Hij is alweer enige tijd lid van de rekenkamercommissies Rheden en Werkendam.

Mevrouw ir. *Ine van de Vlierd EMFC RC* (lid) is na een studie Technische Bedrijfskunde en een postdoctorale opleiding tot Controller werkzaam als adviseur Planning en Control bij een gemeente. Ook is zij lid van de rekenkamercommissie Amersfoort.

Mevrouw drs. *Barbara Does* (secretaris) werkt sinds de start van de rekenkamercommissie(s) in september 2005 als secretaris/onderzoeker. Na een studie politicologie heeft zij gewerkt in de sociale zekerheid, waarvan vijf en half jaar als beleidsonderzoeker bij een particulier bureau.

Mevrouw drs. *Bea Meijboom* (secretaris) is per 1 oktober 2008 gestart als secretaris/onderzoeker. Zij is bestuurskundige en heeft tien jaar werkervaring bij de gemeente Vleuten-De Meern en de gemeente Utrecht. Zij heeft ervaring opgedaan zowel met verschillende beleidsterreinen als met onderzoek.

2 Doel (wat willen we bereiken?)

2.1 Algemeen

De onafhankelijke rekenkamercommissie heeft ten doel de kaderstellende – en controlerende rol van de gemeenteraad te ondersteunen met de resultaten van haar onderzoeken. Zij toetst steekproefsgewijs het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid. Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit en formuleert waar mogelijk aanbevelingen voor de toekomst.

De rekenkamercommissie wil met haar rapporten leer- en verbeterprocessen stimuleren en aanbevelingen doen waardoor de gemeenten effectiever en efficiënter kunnen werken. De rekenkamercommissie formuleert de aanbevelingen aan de betreffende gemeenteraden. Daarnaast draagt de rekenkamercommissie bij aan een vorm van rekenschap (verantwoording) door het gemeentebestuur aan de bevolking. Ook wil de rekenkamercommissie bekendheid geven aan haar bestaan, werkwijze en producten

2.2 Doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid

De rekenkamercommissie toetst het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

- a. Doeltreffendheid: zijn de beoogde doelen van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
- b. Doelmatigheid: zijn de nagestreefde beleidsdoelen tegen zo gering mogelijke inzet van middelen bereikt?
- c. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?

Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit en formuleert waar mogelijk aanbevelingen voor de toekomst.

2.3 Rekenschap

De rekenkamercommissie draagt bij aan het afleggen van verantwoording (rekenschap) van het gemeentebestuur aan de burgers. Deze verantwoording legt ze af door:

- **het publiceren van verantwoordingsinformatie** in de vorm van onderzoeksrapporten. Deze rapporten zijn openbaar en toegankelijk voor zowel de gemeenteraden als voor de burgers en organisaties. Met haar onderzoeksrapporten wil de rekenkamercommissie het publieke debat in de gemeenten stimuleren en wil zij bijdragen aan dit publieke debat;
- **bekendheid te geven aan haar bestaan, werkwijze, activiteiten en producten**, zoals onderzoeksrapporten. De communicatie van de rekenkamercommissie richt zich hierbij zowel op de gemeentelijke instanties (de gemeenteraden, de colleges en ambtelijke organisaties) als de burgers en organisaties uit de zeven betrokken gemeenten.

3. Activiteiten (wat gaan we daarvoor doen?)

3.1 Onderzoek

De rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand zal in de periode januari – juni 2009 de volgende onderzoeksactiviteiten uitvoeren:

- a) voortzetten en afronden van het onderzoek naar de coalitieprogramma's van de gemeenten Barneveld, Leusden, Nijkerk en Zeewolde;
- b) uitvoeren van gemeentespecifiek onderzoek naar de effectiviteit van de subsidie van Wolderwelzijn (jeugd- en jongerenwerk) in Zeewolde;
- c) uitvoeren van onderzoek naar reïntegratie uit de bijstand in Leusden;
- d) uitvoeren van onderzoek naar de grondexploitatie in Barneveld.

In het voorjaar van 2009 bepaalt de rekenkamercommissie welke onderzoeken zij uit zal voeren in de periode juli – december 2009. Dit om flexibiliteit te behouden en zo mogelijk in te spelen op de actualiteit en behoefte aan onderzoek op dat moment. In elk geval zal in deze periode een terugblik op het onderzoek naar het subsidiebeleid plaatsvinden. Daarnaast zal waarschijnlijk een groot onderzoek onder meerdere gemeenten uitgevoerd worden. In de bijlage is een groslijst opgenomen met mogelijke onderzoeksonderwerpen.

Ook wil de rekenkamercommissie gaan werken met nieuwe manieren om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke organisaties (nog) beter aan de slag gaan met de aanbevelingen uit de onderzoeksrapporten. Dit gaat de rekenkamercommissie doen door raadsleden, ambtenaren, collegeleden, e.d. meer te betrekken bij het opstellen van de aanbevelingen. In december 2008 is hier al een begin mee gemaakt bij het rapport over woonbeleid. Tijdens een workshop zijn raadsleden betrokken bij het formuleren van aanbevelingen.

3.2 Rekenschap

Verantwoordingsinformatie

In 2009 zal de rekenkamercommissie de volgende documenten publiceren die bijdragen aan het afleggen van rekenschap (verantwoording)

- dit jaarplan;
- het jaarverslag over de periode september - december 2008;
- per onderzoek een onderzoeksrapport.

De verantwoordingsinformatie is openbaar en toegankelijk voor zowel de gemeenteraden als voor de burgers en organisaties in de zeven deelnemende gemeenten.

Bekendheid

De rekenkamercommissie wil bekendheid geven aan haar bestaan, werkwijze en activiteiten. De communicatie van de rekenkamercommissie richt zich hierbij zowel op de gemeentelijke instanties (de gemeenteraden, de colleges en ambtelijke organisaties) als de burgers en organisaties uit de zeven betrokken gemeenten. In 2009 maakt de rekenkamercommissie hiertoe gebruik van de volgende communicatiemiddelen:

- de website: www.rkvalleienveluwerand.nl;
- halfjaarlijkse nieuwsbrieven voor de raden, colleges en gemeentelijke organisaties;
- persberichten voor alle lokale media bij start en afronding van onderzoeksactiviteiten;

3.3 Overige activiteiten

De secretarissen volgen de landelijke ontwikkelingen op het gebied van rekenkamers en rekenkameronderzoek. Dit doen zij door:

- contact te onderhouden met andere (samenwerkende) commissies;
- deel te nemen aan het periodieke overleg van de Kring van Secretarissen van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies;
- (selectief) deel te nemen aan voorkomende trainingen, workshops e.d.;
- Vakliteratuur te volgen.

Daarnaast bezoeken de secretarissen minimaal één keer per jaar de gemeenteraadsvergaderingen van alle zeven deelnemende gemeentes.

Naast de werkzaamheden in het kader van een specifiek onderzoek, nemen de leden van de rekenkamercommissie jaarlijks deel aan auditcommissies (afstemmingsoverleggen) bij de gemeenten. Ook bezoeken de leden van de rekenkamercommissie jaarlijks de gemeenteraden en de raadscommissies.

4. Wat gaat dat kosten?

Voor de kosten van de rekenkamercommissie zijn de volgende afspraken vastgelegd in de verordening en de samenwerkingsovereenkomst¹:

- de baten, te weten € 1,0275 per inwoner;
- een urenvergoeding van € 45,72 voor de voorzitter en leden;
- reiskostenvergoeding voor de voorzitter en leden;
- een vaste jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter van € 899,-.

De rekenkamercommissie is binnen bovengenoemde voorwaarden vrij om het budget te besteden. Ook mogen bedragen worden overgeheveld naar een volgend jaar of worden aangevuld met het budget van een volgend jaar. Per periode van drie jaar dienen de gemeenten een onderzoeksinspanning van de commissie te hebben ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage. De begroting voor 2009 ziet er als volgt uit:

Tabel 1 Begroting rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand: inkomsten

Gemeente	Aantal inwoners prognose 2009	Bijdrage per inw € 1,03
Barneveld	51945	€ 53.373,49
Leusden	28976	€ 29.772,84
Nijkerk	39100	€ 40.175,25
Renswoude	9139	€ 9.390,32
Scherpenzeel	11675	€ 11.996,06
Woudenberg	4480	€ 4.603,20
Zeewolde	20434	€ 20.995,94

Tabel 2 Begroting rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand: uitgaven

Kostensoort	Bedrag
Twee secretaris/onderzoekers (salaris, sociale lasten en 50% opslag)	€ 123.280,50
Vaste vergoeding voorzitter	€ 899,00
Vergaderingen (presentiegelden)	€ 4.451,00
Onderzoeksuren (commissieleden)	€ 1.500,00
Reiskosten (commissieleden)	€ 1.300,00
Overige (verzekeringen, abonnementen, website, representatie, etc.)	€ 6.475,00
Totaal gezamenlijke kosten	€ 137.905,50
Te verdelen onderzoekskosten, reiskosten en presentiegeld per gemeente	€ 32.401,60
Totaal	€ 170.307,10

De gemaakte overheadkosten (deel salaris secretarissen, vergaderuren, overige) worden verdeeld naar rato van de bijdrage. De gemaakte onderzoekskosten zullen verdeeld worden over de zeven gemeenten naar inzet (deel salaris secretarissen, onderzoeksuren leden, kosten inhuur derden voor onderzoek).

Indien nodig onttrekt de rekenkamercommissie middelen aan de voorziening.

¹ Kosten worden jaarlijks geïndexeerd.

Bijlage Groslijst met onderwerpen

BELEID			
	Onderwerp	Aangedragen door	Datum
A1	Kunnen ontvangers van Leusdense subsidies niet ook (of meer) van particuliere fondsen profiteren en kan de gemeente daarbij de rol van makelaar vervullen Maken wij effectief gebruik van de subsidiemogelijkheden (zowel direct voor de gemeente als voor de inwoners /verenigingen/organisaties)?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (1 fractie) College B&W Leusden	17-11-2005 17-11-2005
A2	Wijkbeheer, wijkverbandingswerk c.a., effectiviteit en schaal. Ook in relatie tot de WMO	Fractie gemeenteraad Leusden	November 2008
A3	Uitstroom uit de bijstand	2 Fracties gemeenteraad Barneveld Fractie gemeenteraad Leusden	November 2008 November 2008
A5	Voor in de toekomst: Informatiewaarde Programmabegroting. Wat zijn leerpunten? Biedt de huidige Programmabegroting voldoende sturingsinformatie voor politieke afweging met name gericht op de beschrijving (begroting) en realisering (jaarverslag) van (maatschappelijke) effecten Werken met scenario's in de Programmabegroting	Gemeenteraad Scherpenzeel Gemeente Zeewolde College van B&W Leusden Fractievoorzitters Nijkerk	17-10-2005 29-11-2006 30-11-2005 06-12-2005
A6	Grondbeleid (voor toekomst) (hoge prioriteit, met als doel te leren van andere gemeenten, in S'zeel speelt het nog niet zo)	Gemeenteraad Scherpenzeel	17-10-2005
A8	Effectiviteit van de inzet van de handhavingscapaciteit	College van B&W Leusden	30-11-2005
A9	Rol van de gemeente Barneveld bij de totstandkoming van de Rondweg Voorthuizen? Ook onderzoek naar de plannen voor de aanleg van de omleiding in combinatie met de ontsluiting van Harselaar-Zuid.	De heer De Jager, Barneveld	30-11-2005
A10	Nut en noodzaak hondenbelasting	Gemeenteraad Scherpenzeel	25 okt 2006
A11	Hoe gaan we om met onze kunstwerken (viaducten, bruggen e.d.) als investeringen?	Gemeenteraad Nijkerk	Oktober 2006
A13	Jeugd en jongerenwerk (specifiek effectiviteit subsidie Wolderwelzijn)	Gemeenteraad Zeewolde	Oktober 2007

	Effectiviteit en efficiëntie jeugd/jongerenwerk / Jeugdbeleid (evaluatie die als input kan dienen voor het Centrum voor Jeugd en Gezin) Effectiviteit en efficiëntie jeugd/jongerenwerk	Fractie gemeenteraad Barneveld Fractie gemeenteraad Leusden	November 2008 November 2008
A15	In hoeverre worden de doelgroepen van het gemeentelijk sociaal beleid ook daadwerkelijk bereikt? (evt. in combinatie met WMO) Overschot bijzondere bijstand	Fractie gemeenteraad Nijkerk Fractie gemeenteraad Barneveld	Oktober 2007 November 2008
A16	Hoe verhoudt zich het aantal verkeersdrempels in de gemeente Leusden zich tot de verkeersveiligheid?	Dhr. Lintsen, Leusden	Januari 2008
A17	Exploitatieopzetten en gronduitgiftes Onderzoek grondprijzensystematiek en controle door de gemeente op afgesproken verkoopprijzen	1 fractie Gemeenteraad Zeewolde De heer H. de Jager, Barneveld	Oktober 2007 November 2008
A18	Interactieve beleidsvorming Communicatie en oppakken van suggesties c.a. uit de burgerij, gekoppeld aan de communicatie /interactieve beleidsvorming	Fractie gemeenteraad Barneveld Fractie gemeenteraad Leusden	November 2008 November 2008
A19	Beheersing afvalproductie	Fractie gemeenteraad Leusden	November 2008
A20	Effecten afschaffing muziekschool (voor over een paar jaar). Probleem: geen nulmeting	Fractie gemeenteraad Leusden	November 2008
A21	Programma Andere overheid	Fractie gemeenteraad Barneveld	November 2008
A22	Wat zijn de ontwikkelingen op het gebied van regionalisering van de brandweer? (taakstelling gemeente veranderd. Welke haken en ogen zijn er?)	Fractie gemeenteraad Nijkerk	November 2008
A23	Wat is de beheersbaarheid van de regionale samenwerking in algemene zin: hoe verhoudt de samenwerking zich tot het sturend niveau van de gemeenteraad? Wat gebeurt er als een gemeente de stekker er uit trekt?	Fractie gemeenteraad Nijkerk	November 2008

.BEDRIJFSVOERING			
	Onderwerp	Aangedragen door	Datum
B1	Nut en noodzaak van uitbesteding: wat besteed je uit en hoe verloopt dat dan? (ook in ViP-verband). Hoe verhouden de kosten van uitbesteding van werk c.q. inhuur van derden zich tot de opbrengsten daarvan? Aanbesteding (wat wordt zelf gedaan, wat niet, hoe verlopen procedures). (hoge prioriteit) Onderhoud openbaar groen: zelf doen of uitbesteden	Gemeenteraad Scherpenzeel Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (2 fracties) Gemeenteraad Scherpenzeel Gemeenteraad Woudenberg	17-10-2005 17-11-2005 17-10-2005 Oktober 2006
B6	Zijn alle bestuurskosten die we maken efficiënt bestede middelen?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (3 fracties)	17-11-2005
B7	Effectiviteit van de doorgevoerde wijzigingen in de ambtelijke organisatie vs kwaliteit van de ambtelijke organisatie	Fractievoorzitters Nijkerk	06-12-2005
B9	Inkoopbeleid	De heer Priem, Nijkerk	April 2006
B10	Efficiency Grondbedrijf	Gemeenteraad Zeewolde	Oktober 2007
B11	Hoe zit de gemeente in de reserves en voorzieningen? (oa ook hoe kun je het weerstandsvermogen inzetten in tijden van crisis? Wat zijn de risico's van de reserves van het grondbedrijf?)	Gemeenteraad Nijkerk (fractie Partij Nijkerk)	Oktober 2007
B12	Hoe verloopt de samenwerking tussen de verschillende partijen in het HVC?	Dhr. Tielmans, Barneveld	November 2007

OVERIGEN / BELEID EN BEDRIJFSVOERING

	Onderwerp	Aangedragen door	Datum
C1	Uitgaven ontwikkeling van samenwerkingsverbanden en/of verbonden partijen in relatie tot de geleverde prestaties (aangegeven in nov 2006: hoogste prioriteit)	College van B&W Leusden	17-10-2005
C2	Raadsinformatievoorziening	Leden RK-cie	06-09-2005
C3	Aanvragen bouwvergunningen, bv het waarom van beslissingen, proces van handhaving	Gemeenteraad Scherpenzeel	17-10-2005
C9	Worden in Leusden infrastructurele werken wel doelmatig uitgevoerd (dan wel hoe vindt de besluitvorming plaats)?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (2 fracties)	17-11-2005
C11	Hoe zijn we omgegaan met de mogelijkheden voor het verwerven van Europese subsidies en wat kunnen we daarvan leren?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (1 fractie)	17-11-2005
	Hoe effectief zijn wij bij het verwerven van externe financieringsbronnen?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (1 fractie)	17-11-2005
C12	Integriteit	College van B&W en MT Scherpenzeel	17-10-2005

